

Posudek oponenta bakalářské práce
„S hedvábím nad hlavou, s ohněm v srdci“. Okolnosti a události, které formovaly čs.
dobrovolníka v programu zvláštních úkolů
Michal Stránský

Nejsem v žádném případě odborník na moderní dějiny, a tudíž bych se ani necítil kompetentní k posuzování práce z oboru vojenství a odbojové činnosti 20. století, nicméně předkládaná práce Michala Stránského mne zaujala na první (a vzápětí i na druhý) pohled. Pominu-li její nadstandardní rozsah, který by směle mohl aspirovat na práci diplomovou, pak je to především její struktura a v rámci členění i názvy kapitol, u nichž se autor nespokojil s nějakými bezduchými hesly, ale pečlivě je promyslel a zvolil velmi atraktivní řešení. To koneckonců napověděl již zastřešující název celé bakalářské práce.

Cílem práce je podat ucelený přehled o otázce speciálně vycvičené vojenské složky parašutistů v době druhé světové války, počínaje výběrem vhodných adeptů, přes jejich výcvik až po úkoly a způsob boje gestapa proti nim. Právě tyto jednotlivé záležitosti M. Stránský podrobně sleduje v příslušných kapitolách. Čtenář se tu dovídá i o běžně nepříliš známých událostech typu vzpoury ve francouzském Cholmondeley (1940), kde skupina čs. vojáků, zvláště těch komunistického smýšlení (mezi nimi i V. Clementis), odmítla na základě sovětské propagandy „imperialistický“ boj proti Německu a skončila v internaci. Následně autor sleduje výcvik budoucích parašutistů, připravovaných na boj zblízka i na německou materiální převahu, probírá se vznikem britského padákového programu, jeho riziky, ale také myšlenkovými pochody parašutistů při svém prvním seskoku, kde zabrušuje na pole módních dějin mentalit. Němci pak museli vyvinout celý aparát, který by dokázal parašutistické hrozby čelit, zahrnující specialisty na likvidaci výsadců, vznik rozsáhlé konfidentské sítě a špičkové techniky v oboru rádiového spojení. Veškerým textem prolíná příběh nejznámější československého výsadku, jehož terčem se stala osoba říšského protektora R. Heydricha. V této souvislosti nepřekvapí, že vyvrcholením Stránského práce jsou osudy Oldřicha Pechala a Karla Čurdy, v prvním případě archetypu hrdinství, ve druhém kolaborace a zrady. Výsadců Pechal byl po zajetí (1942) vystaven krutému mučení, popravám příbuzných i známých, přesto mlčel, a nakonec byl sám popraven. O Karlu Čurdovi není potřeba se rozepisovat. Název podkapitoly „Mučedník a Jidáš“ je vskutku výstižný (mimochodem, pochází z autorovy dílny, nebo je odněkud převzatý?).

M. Stránský nezastírá, že jeho bakalářská práce má kompilativní charakter, do archivních pramenů (zatím) nešel. Nicméně jeho literární obzory jsou obdivuhodné: kromě množství domácích titulů zahrnují rovněž vysoké číslo odborné anglofonní literatury, kterou autor skutečně četl a výborně se v ní orientuje. Přílohy, ať již textové či obrazové, jsou vybrány pečlivě a zdařile.

S uznáním bych se rád vyjádřil i k jazykové stránce předkládané bakalářské práce. Kromě toho, že by i hnidopich pátral takřka marně po gramatických pochybeních, překlepech a stylistických nedokonalostech, je studie napsána mimořádně čtivě – a to natolik, že čtenář nutně musí nabýt dojmu, že má před sebou erudovaného autora. Neodvažoval bych se tvrdit, že je práce publikovatelná v odborném tisku, to by ji M. Stránský jistě musel doplnit vlastním archivním průzkumem, ale veškeré předpoklady do budoucna v tomto směru jsou a byla by velká škoda, kdyby je autor nevyužil (tj. berte to jako apel do další práce).

Práci milerád doporučuji k obhajobě a hodnotím ji jako **výbornou**.

V Plzni 21. srpna 2019

Doc. PhDr. Jan Kilián, Ph.D.

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta pedagogická
Katedra historie

SHODA S ORIGINÁLEM